

NOTITIE

Onderwerp	Vormvrije m.e.r.-beoordeling
Project	Tijdelijke opvanglocatie Gerrit Bolkade te Zaandam
Opdrachtgever	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
Projectcode	136722
Status	Definitief 04
Datum	7 juni 2024
Referentie	136722/24-008.293
Auteur(s)	Anoniem (binnen Witteveen+Bos bekend)
Gecontroleerd door	Anoniem (binnen Witteveen+Bos bekend)
Goedgekeurd door	Projectleider
Paraaf	Deze notitie is geautoriseerd volgens de regels van het Witteveen+Bos managementsysteem
Bijlage(n)	-
Aan	Centraal Orgaan opvang asielzoekers Gemeente Zaanstad
Kopie	-

---

1 VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING

In voorliggende notitie is voor de realisatie van de tijdelijke opvanglocatie aan de Gerrit Bolkade een vormvrije m.e.r.-beoordeling conform het Besluit Milieueffectrapportage uitgevoerd. Hier wordt ingegaan op de milieuaspecten die relevant zijn voor de tijdelijke opvanglocatie. Een opvanglocatie is geen activiteit die voorkomt op de C- en D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage. Echter, beschouwt het Bevoegd Gezag (in deze de gemeente Zaanstad) de voorgenomen tijdelijke ontwikkeling als een stedelijke ontwikkeling. Daarnaast zijn er argumenten (zie paragraaf 1.1) te maken dat deze activiteit valt onder een stedelijk ontwikkeling zoals is benoemd in D11.2. Om die redenen is deze vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld.

1.1 Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het opvangen van asielzoekers staat niet op de C- of D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage. Echter, is uit jurisprudentie gebleken dat in specifieke gevallen het opvangen van asielzoekers mogelijkwerijs gezien kan worden als een stedelijke ontwikkeling. Voor de locatie aan de Gerrit Bolkade is het voornemen om 1.000 asielzoekers op twee barges te vangen voor een periode van 5 jaar met een optie om na bestuurlijke heroverweging en akkoord deze periode met 2 jaar te verlengen.

Gezien het gaat om een nieuwe ontwikkeling (het aanleggen en in gebruik nemen van twee barges), de relatief grote omvang van de opvangcapaciteit in combinatie met de duur van de opvang kan dit beschouwd worden als een stedelijke ontwikkeling.

De beoogde ontwikkeling valt onder de drempelwaarde van de activiteiten zoals benoemd in D11.2. Voor elk besluit dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage die onder de drempelwaarde vallen, moet een toets worden uitgevoerd of moeten belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese Hof over de manier waarop de EU-richtlijn in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd. De essentie van die uitspraak is dat er altijd een m.e.r. noodzakelijk is als belangrijkste nadelige milieugevolgen niet uitgesloten kunnen worden. De drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (kolom 2 'gevallen' in de D-lijst) zijn gebaseerd op algemene kenmerken van een activiteit en een globale aanname dat gevallen onder de drempelwaarde geen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. De vormvrije m.e.r.-beoordeling is daarom bedoeld als waarborg dat in dergelijke gevallen de m.e.r.(-beoordelingsplicht) niet over het hoofd wordt gezien. Het ten onrechte niet doorlopen van een m.e.r. doet immers geen recht aan de bedoeling van het m.e.r. en is een risico in de procedure.

In tabel 1.1 is een overzicht gegeven van de activiteit die wordt genoemd in bijlage D. categorie 11.2 van het Besluit milieueffectrapportage.

Tabel 1.1 Overzicht activiteiten C- en D-lijst Besluit milieueffectrapportage

	Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluiten
D 11.2	de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen	in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1 een oppervlakte van 100 ha of meer, 2 een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of; 3 een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m ² en/of meer	de structuurvisie bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet	de vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdeel a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet

1.2 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

In tabel 1.2 is een overzicht gegeven van de vormvrije m.e.r.-beoordeling die voor de tijdelijke opvanglocatie is uitgevoerd. Hierbij wordt per aspect een beoordeling gegeven, gevolgd door een conclusie.

Tabel 1.2 Vormvrije m.e.r.-beoordeling ten behoeve van de tijdelijke opvanglocatie Gerrit Bolkade

Project	Tijdelijke opvanglocatie Gerrit Bolkade te Zaandam
1. Kenmerken van het project	
omvang van het project (relatie met drempel D-lijst)	het project betreft het realiseren van een nieuwe tijdelijke opvanglocatie voor 1.000 asielzoekers voor een periode van 5 jaar met een optie tot verlenging met 2 jaar na bestuurlijke heroverweging en akkoord
cumulatie met andere projecten	in de Isaac Baarhaven ter hoogte van de Rijshoutweg 14 is een opvanglocatie voor circa 535 asielzoekers gerealiseerd in twee aangemeerde objecten. Dit project heeft geen gevolgen voor de voorgenomen ontwikkeling op de Gerrit Bolkade
locatie	Gerrit Bolkade te Zaandam
Bevoegd Gezagen	Zaandam valt bestuurlijk onder de gemeente Zaanstad, de gemeente is bevoegd om een omgevingsvergunning voor het tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan uit te reiken. hierin vraagt de gemeente vaak advies aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. De barges worden aangemeerd aan de Gerrit Bolkade. Alle watergerelateerde thema's en vergunningen vallen onder het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De Gerrit Bolkade mondt uit in de Noordzeekanaal, die weer uitkomt in de Noordzee. De Noordzeekanaal en diverse gebieden hierin zijn in beheer van Rijkswaterstaat
vigerend bestemmingsplan	ter plaatse van de projectlocatie geldt het bestemmingsplan 'Bedrijven Zuid' onherroepelijk vastgesteld 7 juli 2013. In het vigerend bestemmingplan is de locatie bestemd als Enkelbestemming Water - 1 en Dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering. Daarnaast gelden er specifieke gebiedsaanduidingen ten aanzien van de geluidzone en luchtvaartverkeerzone de Gerrit Bolkade is aangeduid in de provinciale verordening en de Legger van het Hoogheemraadschap Noorderkwartier als 'Regionale Waterkering' de ontwikkeling wordt planologisch mogelijk gemaakt middels een omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan
productie afvalstoffen	niet van toepassing
verontreiniging en hinder	niet van toepassing
risico voor ongevallen	niet van toepassing
2. Plaats van het project	
Potentiële milieueffecten van het project	ter onderbouwing van de milieueffecten zijn er verschillende effectonderzoeken uitgevoerd. Relevante thema's zijn: Verkeer en parkeren het aspect verkeer en parkeren betreft de onderwerpen verkeersaantrekkende werking, ontsluiting en parkeren: <ul style="list-style-type: none"> - de verkeersaantrekkende werking is de verwachte verkeersbewegingen die ontstaan door een nieuwe ontwikkeling. De verkeersaantrekkende werking is beperkt. Asielzoekers beschikken niet over een auto. Verkeersbewegingen zijn in hoofdzaak afkomstig van personeel en toeleveranciers; - de verkeersdoorstroming in de omgeving levert momenteel geen congestie op. De beperkte toename van het verkeer door de locatie levert naar verwachting geen problemen op voor het verkeer in de nabijheid van de projectlocatie; - COA heeft behoefte aan circa 70 parkeerplekken om te voorzien in de parkeerbehoefte. De medewerkers en toeleveranciers zullen 24 uur per dag aan- en afrijden naar de opvanglocatie. De piekbehoefte is daarmee maximaal 70 parkeerplekken; - voor het parkeren zal gebruik gemaakt worden van een private parkeerplaats aan de Stormhoek uitsluitend voor COA personeel, op loopafstand tot de opvanglocatie. Hiermee kan COA volledig voorzien in de parkeerbehoefte en is er geen invloed op

-
- de parkeersituatie in de omgeving; op de opvanglocatie zelf wordt op een ponton voorzien in fietsparkeerplekken voor de tijdelijke opvanglocatie;
  - de verkeersveiligheid ter plaatse van de Gerrit Bolkade wordt verbeterd door het inpassen van verkeersmaatregelen als snelheidsverlaging en drempels. Daarnaast wordt een gescheiden in- en uitrit voor de opvanglocatie gecreëerd

Geluid

het aspect geluid heeft betrekking op de toelaatbaarheid van het geluidbelasting en geluidniveau op de gebruikers van de ontwikkeling en:

- een opvanglocatie is niet bestemd als geluidsgevoelig object, hiermee schaaft de te realiseren opvanglocatie niet de geldende geluidscontouren van het industrieterrein en worden omliggende bedrijven niet gehinderd;

om de aanvaardbaarheid van het geluidsniveau door onder andere omliggende wegen, industrieterreinen, lucht- en scheepsvaartverkeer te onderzoeken is er een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Uit de onderzoekresultaten volgt dat het geluidniveau op de gevel kan worden beoordeeld als 'slecht' volgens 'methode Miedema'. Voor de eerder beoogde opvang van Oekraïense vluchtelingen zijn metingen uitgevoerd waaruit bleek dat het geluidniveau in de verblijfsruimten van de betreffende schepen lager is dan de toetsingswaarde van 43 dB(A). Daarmee zou sprake zijn van een aanvaardbaar binnenniveau en woon- en leefklimaat. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de inmiddels verlaagde snelheid op de Gerrit Bolkade. Voor de barges wordt dit nog geverifieerd met nader geluidsonderzoek naar het binnenniveau van de barges. Gestreefd wordt naar een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op de tijdelijke opvanglocatie. Individuele bewoners verblijven bovendien tijdelijk op de opvanglocatie, waardoor zij niet langdurig worden blootgesteld aan geluidbronnen uit de omgeving.

Luchtkwaliteit

het aspect luchtkwaliteit heeft in het kader van goede ruimtelijke ordening betrekking op de gezondheid van de mens en de effecten op de luchtkwaliteit door een ontwikkeling (onder andere verkeer en stikstof). De kaders worden vastgelegd in de Wet milieubeheer. De belangrijkste indicaties van de luchtkwaliteit zijn stikstofdioxide en fijnstof concentraties. Er is een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd en een NIBM-toets uitgevoerd, waaruit blijkt:

- het grootste effect op de luchtkwaliteit wordt veroorzaakt door omliggende provinciale en Rijks (vaar)wegen. Zowel de concentratie stikstofdioxide als de concentratie fijnstof - respectievelijk $19,68 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en $8,46 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - liggen onder de grenswaarden van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Hiermee zijn er geen negatieve milieueffecten ten aanzien van luchtkwaliteit voor de mens;
- het effect op de luchtkwaliteit door de ontwikkeling wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de verkeersaantrekkende werking. Met het invullen van de NIBM-tool is beoordeeld in hoeverre de verkeersaantrekkende werking een toelaatbaar effect heeft. Hieruit is gebleken dat met het aantal extra voertuigbewegingen per dag de verkeersaantrekkende werking niet in betekende mate is

Externe veiligheid

er is externe veiligheidsonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het groepsrisico onder 0,1 maal de oriëntatie waarde blijft en daarmee alleen een beperkte verantwoording van het risico benodigd is. Het plaatsgebonden risico blijft gelijk. In de EV-notitie wordt ingegaan op de verantwoording, zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid van mogelijke gevaren. COA stelt een veiligheidsplan op waarin maatregelen zijn opgenomen ter bescherming in geval van een plasbrand. Ten aanzien van het aspect externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling

overige potentiële milieueffecten

Natuur

Soortenbescherming:

ten behoeve van de tijdelijke opvanglocatie zijn er diverse onderzoeken uitgevoerd voor het aspect natuur. Voor de werkzaamheden op de kade is een natuurtoets uitgevoerd. Uit de natuurtoets volgt dat er rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht voor natuurbescherming, maar verder zijn er vanuit bescherming van beschermde plant- en diersoorten geen belemmeringen voor de voorgenomen tijdelijke opvanglocatie

Stikstofdepositie:

voor de aanlegfase en voor de gebruiksfase is stikstofdepositie onderzoek uitgevoerd. Gedurende de aanlegfase is er geen sprake van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied waarmee significante effecten kunnen worden uitgesloten. Gedurende de tijdelijke gebruiksfase tot en met 31 december 2024 is er sprake van een stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden, waarvan de hoogste bijdrage (0,01 mol N/ha/jaar) plaatsvindt op 'Ilperveld, Varkensland, Oosterzanerveld & Twiske'. Er is daarom een ecologische voortoets uitgevoerd. Hieruit blijkt, dat er geen negatieve effecten zijn op deze Natura 2000-gebieden. Gedurende de tijdelijke gebruiksfase vanaf 1 januari 2025 is er geen sprake van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied waarmee significante effecten kunnen worden uitgesloten.

Houtopstanden:

het planvoornemen heeft geen effect op bomen of houtopstanden.

Water

de voorgenomen ontwikkeling vindt plaats op het water. De barges worden aangemeerd aan een kade die door het Hoogheemraadschap Holland Noorderkwartier is aangemerkt als Regionale Waterkering. Vanuit het vigerend bestemmingsplan staan in artikel 25.4 de voorwaarden waarin een omgevingsvergunning voor het afwijken bestemmingsplan voor verleend kan worden, namelijk:

- A) geen onevenredig afbreuk wordt gedaan aan de belangen van de waterkering, en
- B) vooraf de ontwikkeling schriftelijk advies is gevraagd aan de waterbeheerder.

er is voorafgaand overleg en afstemming geweest tussen de gemeente, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Rijkswaterstaat

alhoewel er wijzigingen aan de kade plaatsvinden, hebben deze geen invloed op de waterkering en wordt deze gewaarborgd tijdens en na de voorgenomen ontwikkeling. Ten aanzien van de waterkwaliteit en het waterhuishouden vinden er geen negatieve effecten plaats door de voorgenomen ontwikkeling

ten behoeve van de werkzaamheden op de kade is door de gemeente een watervergunning aangevraagd, welke door het hoogheemraadschap is verleend

Bodem

er vinden beperkte grondroerende werkzaamheden plaats. Er is ten aanzien van bodem geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling

Archeologie en cultuurhistorie

er geldt geen archeologische verwachtingswaarde ter plaatse van de projectlocatie en er bevinden geen monumentale of cultuurhistorische objecten in nabijheid van de projectlocatie

Kabels en leidingen

er zijn geen planologische relevante kabels en leidingen aanwezig op de projectlocatie

---

Bedrijven en milieuzonering

ten aanzien van bedrijven en milieuzonering vinden er geen negatieve effecten plaats op de omgeving en milieu door de voorgenomen tijdelijke ontwikkeling. In het milieuthema geluid en externe veiligheid is naar voren gekomen dat milieu- en risicocontouren geen ontoelaatbaar negatief effect creëren

Sociale veiligheid

maatregelen die het COA neemt voor beheer in en rond de opvang zijn onder andere: 24/7 beveiliging en toegangsbeheer op de locatie, 7 dagen per week aanwezigheid van COA-medewerkers op de locatie, huisregels hanteren en toezien op naleving, eventuele signalen over spanningen tussen bewoners oppakken, dagbesteding verzorgen, informeren over gedragsregels in Nederland, wanneer nodig opschalen naar of assistentie vragen aan politie, deelname aan structureel veiligheidsoverleg met gemeente, politie en indien nodig andere betrokkenen, bereikbaarheid voor omwonenden

samen met gemeente en politie is het COA verantwoordelijk voor de leefbaarheid buiten de opvanglocatie. De gemeente is daarbij verantwoordelijk voor het monitoren van de effecten van de tijdelijke opvanglocatie in de omgeving en zo nodig in overleg met het COA en de politie (aanvullende) maatregelen te treffen. De politie is verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde, onder gezag van de burgemeester en de opsporing bij eventueel gepleegde strafbare feiten onder gezag van het Openbaar Ministerie

3. Kenmerken van het potentiële effect

bereik van het effect	er zijn geen effecten naar voren gekomen die leiden tot een relevante negatieve invloed op het milieu en de omgeving
grensoverschrijdend karakter	geen van de milieuthema's zijn grensoverschrijdend
waarschijnlijkheid effect	niet van toepassing
duur, frequentie en omkeerbaarheid effect	de opvanglocatie wordt voor 5 jaar met een optie tot verlenging met 2 jaar in gebruik genomen, daarna zullen de barges verwijderd worden en is de kade weer regulier te gebruiken

4. Conclusie

op basis van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de potentiële effecten van het project, worden geen belangrijke nadelige effecten verwacht van het project. Ook aard, plaats, potentiële effecten en cumulatieve effecten in samenhang beschouwend zijn er geen belangrijke nadelige effecten te verwachten. Hierdoor wordt het doorlopen van een procedure voor milieueffectrapportage niet noodzakelijk geacht

---